

Posamezna štev. v Ljubljani in Trsta 4 vin.

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 3. zjutraj, ob ponedeljkih ob 5. zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnstvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celotno K 1.8—, polletno K 9.—, četletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za izposojnino celotno K 28.—. Telefon številka 118.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Izven Ljubljane in Trsta 6 vin.

Uredništvo in upravnstvo je v Franciskanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnstvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti znamko. Telefon številka 118.

Kdo je, ki se zgraža nad nami?

Katoliški škof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič je izdal pastirski list, v katerem prepoveduje brati napredne časopise, v prvi vrsti seveda „Jutro“. In za svojim škofom capljajo tehaniti, prešestni fajmoštri in prismuknjeni kaplani in vesoljno slovensko klerikalno časopisje, na čelu mu umazana, lažnjiva in obrekljiva cunjia iz Kopitarjeve ulice, ki po krivici nosi ime „Slovenec“, med tem, ko bi z veliko večjo pravico nosil ime „Rimovec“. In vsi, od zadnje farovške kuharice, ki se že od petih zjutraj plazi po kolenih po cerkvi in obližuje lesene svetnike, pa do fanatičnega škofa ljubljanskega in njegovih šentklovških kompanijonov — vsi se zgražajo nad nami. Naj se, privoščimo jim to sveto veselje, ako ravno fanatično klerikalno bando lahko zagotovimo, na podlagi dosedanje izkušnje zagotovimo, da vse tuljenje in rjovenje ne bo čisto nič pomagalo; kdor bere napredne časopise, kdor bere „Jutro“, ta se klerikalnemu rohnjenju smeje, kdor pa je zabiti in omejen, temu pa itak ni bilo treba dopovedovati, da je greh brati napredne časopise, ta jih že doslej ni bral; seveda se število onih duševnih revežev, ki napredno časopisje bojkotirajo, rapidno krči, in celo med klerikalci samimi jih ni več veliko. Smelo lahko rečemo, da je to v veliki meri naša zasluga in od tod ravno ta jeza in divjanje ravno proti nam.

Pa vprašajmo se enkrat, kdo je, ki se zgraža nad nami? Kdo je ta ljubljanski škof Jeglič? Kdo so njegovi tehaniti, fajmoštri in kaplani? Kdo je ona tercijalka, ki se že od petih zjutraj drsa po nagih kolenih po cerkvi? Kdo so vsi ti, ki pišejo proti naprednemu časopisju, češ, da je svinjarsko, lažljivo, obrekljivo in kdo ve kaj še vse. Ali niso vsi ti člani one po vsem svetu razporedene organizacije, ki se imenuje rimski katolicizem? Ne delamo odgovornega za njegove bedarije niti škofa Jegliča osebno, niti njegovih tehanitov, fajmoštrov in kaplanov, še najmanj oblaženo tercijalko, kajti vzrok so globlji: sistem je to, rimski sistem, zvest samemu sebi in dosleden. In zato velja naš boj predvsem sistemu, ne osebam; vkolikor se v tem boju dotikamo oseb, je le zategadelj, da na njih kažemo pogubne posledice tega sistema, boj-jemo se proti njim kot proti nositeljem tega sistema.

Kaj je in kaj je bil od nekdanj ta rimski sistem? Največja nesreča za vse človeštvo, najhujši tiran njegovega duševnega in telesnega življenja, pošast, ki je tiščala v temi celo po drugo tisočletje vesoljni svet. Z ognjem in mečem je nastopal

kjerkoli se je pokazal. Z ognjem in mečem si je podjarmil ta rimski sistem polabske Slovence in jih uničil, da danes ni skoro več sledu po njih, na grmadah je žgal čarovnice in krivoverce, v ječe, strašnejše nego si jih človeška fantazija more izmisliti, je zapiral one, ki so si le upali svobodno misliti.

In papeštvo, prvi predstavitelj tega rimskega sistema, ki danes rolni proti naprednemu časopisju? Ali je kje na svetu kak greh, zločin, sleparstvo, ki bi ne imelo na stotine primerov v zgodovini rimskega papeštva? Že začetek je sleparija, kajti s sleparskimi dekretalijami so si rimski škofje pridobili prvo mesto na svetu. In potem cela njih zgodovina: papež Stefan je dal l. 897 svojega prednika Formozo potegniti iz groba, odsekati mu tri prste, s katerimi je bil nekdanj blagoslovljal, vleči ga na vrhove po Rimu in vreči v Tiberio. Cela perioda papeške zgodovine s Sergijem III. začeni se imenuje pornokracija, vlada vlačug. Sikst IV. je sezidal v Rimu bordel, ki mu je do našega leta 20.000 cekinov. In Aleksander VI., oni mož s tiaro, ki mu ni bil tuj noben zločin: bodalo, moritve, strup, krvosramstvo, rop, kramarija z z najvetejšimi in najnižjimi stvarmi! In tako dalje, brez konca in kraja.

To je oni Rim, tak je oni Rim, čegar predstavitelji se danes zgražajo nad naprednimi časopisi, češ, da so umazani, lažnjivi in obrekljivi. In zakaj ima ta Rim vkljub vsem tem grozotam, vkljub svoji strašni preteklosti še danes toliko moči, da si sploh upa izdajati take fermene, kakor ga je izdal pravkar ljubljanski škof? Sami smo krivi! Rimu ne verjame mo ničesar več, vemo kakšen je, poznamo ga do kosti, dajemo mu pa s polnimi rokami. Že s tem, da smo vsaj po imenu njegovi podložniki. Kaj bi Rim danes počel, ko bi mu tisti, ki so se v srcu že davno razšli z njim, tudi v resnici obrnili hrbet.

Klerikalci so postali v naši deželi ošabni, kakor vlačuga, ki je včasih v ponočnih urah služila po cestah denar in si je s tem delom prislužila par stotakov premoženja, in danes oznanja javno moralo, pa niti ne slutiti kako je zoprno-smešna.

Klerikalci torej so napovedali naprednemu časopisju boj. Mi ga z veseljem sprejemamo, in povemo, dabo ta boj boj na nož, do zadnjih posledic. Predvsem pa bomo kazali našemu ljudstvu, kdo in kakšni so tisti, ki se nad nami zgražajo.

Iz slovenskih krajev.

Iz Dola pri Hrastniku. Klerikalna veselica na pustni torek je nad vse sijajno uspela, kar je bilo tudi pričakovati po tako živahni reklami. „Stric“ so hodili osebno vabiti od gostilne do gostilne. Vsakdo jim je moral obljubiti, da bo vestno sodeloval, sicer so se razkačili. Posebno hudi so bili na

„savskega“ kovača, Erjavca in Klemenca, ki se ima edino njim zahvaliti, da je šel po 18 letih iz občinskega odbora. Sploh je pustni dan v kroniki doiske kmečke zveze z zlatimi črkami zapisan. Podala se je ta dan h klerikalnemu vodju in županu-kandidatu deputacija pustnih norcev s slavnostno godbo ter bakljado in se mu je izročila diploma, v kateri se ga radi njegovega možatega nastopa pri zadnjih občinskih volitvah imenuje kraljem vseh pustnih norcev. Vrlo dobro je tudi uspel prizor „Mož pod pantofolejom“. S takim občutkom in vneto se je igralo, da še dandanes občudujemo g. tajnika, akoravno trdi neki hudomušnež, da si g. Kranjc dotičnih častnih kolajn, ki dičijo njegov obraz, ni pridobil na odru, ampak ko je kot pokorna ovčica posnemal vzgled svojega duhovnega pastirja. Od vseh strani, osebno, pismenim in brzojavnim potom se je čestitalo ta dan našim klerikalcem deloma k njihovem letu deloma radi burku, ki so jih v letošnjem predpustu uganjali. Kratko rečeno — sijajnejšega dne ne bodo imeli doiski klerikalci niti tedaj, ko bode njihov župan-kandidat otvoril s svojimi kimovci prvo občinsko sejo. Žalibog, da jim je par zavistnih ljudi na pepelnico sredo zagnilo nekoliko njih veselje. Zavlekli so kandidatu ploč in postavili mu pred vrata slannato babo — nedoseženo občinsko čast, ki je vkljub poročilom klerikalnih časopisov o popolni zmagi njihove stranke, ni dosegel. Pa so se potolažili, češ, kogar Bog ljubi — in to gotovo naše „krščanske može“ — tega tepe, samo duhovnikov ne, ker ti si vedno bolj in bolj polnijo svoje malhe.

Slovanski jug.

O Svetislavu Simiću. V torek je v mestu Lausanne v Švici umrl eden največjih srbskih politikov in diplomatov, Svetislav Simić, srbski poslanik v Sofiji. Rojen je bil l. 1865. Dopržil je v Belgradu historičko-filološko fakulteto, kjer je bil pozneje tudi dolgo časa kot profesor in predavatelj. Svojo diplomatsko kariero je Sveta Simić začel kot tajnik v zunanjem ministru. Leta 1904. je postal diplomatski agent na bolgarskem dvoru, a po proglasitvi bolgarske samostojnosti je postal srbski poslanik v Bolgariji. Kot politik se je izkazal pravega strokovnjaka v vseh vprašanjih. Simić je bil navdušen pristaš srbsko-bolgarskega sporazuma in je deloval na nacionalnem in političnem poiju. Udeležil se je nesrečne srbsko-bolgarske vojne in bil za hrabrost odlikovan s srebrno kolajno. Razven tega je imel tudi več drugih redov, tako red Karadjordjeve Zvezde. Smrt tega odličnega srbskega diplomata je izzvala po vsej Srbiji splošno žalost. Zguba Svete Simića — pravi „Novo Vreme“ — je strahoviti udarec mačevalne usode, ki se more samo instinktivno občutiti. Govoriti o Sveti Simiću pomeni govoriti o velikem človeku, velikem diplomatu, politiku, talentovanem narodnjaku, ki se je sam

polagoma postavil na žrtvenik domovine.

Splošni pregled.

Mobilizacija na mehiškanski meji. Glede vesti o mobilizaciji ameriških združenih držav se poroča, da si je predsednik Taft želel videti število in zmoglost ameriških čet, ker se jim je odrekala vojna sposobnost. V resnici pa ima ta poskus namen mobilizacije zaradi mehiških nemirov. Tudi ladje je pripravljeno za vaje in bo manevriralo v tekaških vodah. V Mehiki smatrajo te priprave na meji za bolj resne nego le za poskušnjo in vlada se pripravlja na resen odpor.

V ruski dumi se je o proračunu razvnela resna debata. Opozicija je očitala vladi, da hoče pomnožiti dohodke le da bi pospešila svoje vojne priprave ter povečala svojo armado, dočim ljudska šola in prosveta že davno čaka na sredstva, da se dvigne splošno blagostanje.

V Pruski Šleziji so našli pri zadnjem ljudskem štetju 4.668.857 prebivalcev. Iz teh je: 1.100.800 Poljakov, 75.913 Čehov, ki se zovejo Moravci, 24.467 lužiških Srbov. Nimajo niti ene srednje šole, dasi so stalno naseljeni. Tudi ljudske šole so nemške.

Sofija in Belgrad. Obe glavni mesti na jugu zelo rasteji. Sofija je imela l. 1887. 30.928 prebivalcev, leta 1900 že 67.889 in l. 1910 že 102.769. Tudi Belgrad hitro raste: l. 1905. je bilo 77.600 prebivalcev, l. 1911. pa 90.050 prebivalcev. To kaže na hitri razvoj naših balkanskih držav.

Glasi moravskih kat. narodnih „Hlas“ proti Slovencev napadom, pravi med drugim: Tudi mi ne odobravamo vsega kar počne dr. Kramar, vendar moramo obojati napad „Slovenca“ (o tiralizmu), ker je bil dr. Kramar v Budimpešti o tiralizmu drugega mnenja nego dr. Šušteršič.

Slovenska razstava v Pragi leta 1913. ne bo našla — tako je obljubil baron Bienerth — pri vladi nikakih ovir, nasprotno celo zaslonbo. Razstava se namerava v najširšem obsegu.

Bolezni Sazanova je baje postala zelo resna, zdravniki se izražajo nepovoljno.

DNEVNE VESTI.

Naši prljatelji so začeli odgovarjati na škofovo in „Slovenčovo“ hujkanje proti „Jutru“ s tem, da so se začeli naročati na „Jutro“, ali pa pridobivati nam novih naročnikov. To je najboljši odgovor brezdomovinski, izdajalski klerikalni bandi, za nas je pa to najboljši dokaz, da je za nami slovensko ljudstvo, za katerega pravice in napredek se borimo in se bomo borili vedno ter razkrinkovali izdajalsko početje ljudskih sleparjev, ki jim sporočamo: Kdor seje veter, žanje vihar!

Najboljši odgovor. Naš list se danes tiska v 6200 izvodih; od teh

Naši žurnalisti.

I.

MIROSLAV MALOVRH.

gre celih 1000 izvodov samo v Trst. To je najboljši odgovor „Slovenčevim“ lumparijskim člankom proti nam, odgovor, ki ga pač Slovenčeva gospoda ni pričakovala!

Nov konkurz? Katoliška tiskarna v Ljubljani je, kakor znano, ubrala zelo čudno pot. Tiskata se pod njeno streho revolveržurnala „Slovenec“ in „Domoljub“, ki bi se morala tiskati v svinjaku, ne pa med dostojnimi ljudmi. Pa tega še ni bilo dovolj; te dni so se v „Katoliški tiskarni“, izgotovili letaki, ki ščujejo nerazsodno maso zoper hranilnice, ki so v naprednih rokah, zraven pa ščujejo zoper narodno-napredno stranko; oba lista pa ščujeta naravnost na poboj „liberalcev“ in in na uničevanje naprednih gospodarskih zavodov. Tiskarna, v kateri so naloženi denarji nerazsodnega ljudstva, razširja tiskovine, katere bi moralo državno pravdnstvo zaseči in postaviti njene avtorje s tiskarno vred pod obtožbo zaradi odobravanja kaznivih dejanj. Pa ne samo to! „Katoliška tiskarna“ je najbrže mislila, da bo z „Domoljubom“ in „Slovencem“ naredila dober gšeft, se je pa strašno urezala, ker sta oba lista pasivna in dolgujeta tiskarni ogromne tisočake, ki si jih izposojujejo iz „Ljudske posojilnice“. Torej utegne „Katoliška tiskarna“ s častivrednim štetjem priti v konkurz, če ne prideta na pomoč Pijevo društvo ali pa država. Z ozirom na ta položaj naj bodo tisti, ki so še tako naivni, da inserirajo v „Slovenca“ in „Domoljuba“ previdni, da ne bodo oškodovani. „Katoliški tiskarni“, za kateri je že itak intabuliranih nad 600.000 kron mastnih dolgov, se čisto prav godi. Vanjo so naloženi denarji našega kmeta, ki jih je prinesel hraniti v „Ljudsko posojilnico“; če pa se bo tako naprej delalo, bomo videli, kaj se bo skuhalo. „Katoliška tiskarna“ naj natisne le še več nesramnih listov, letakov in brošur, ki spravljajo pred svetom slovenski na-

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Most vzdihljajev.

Roman iz starih Benetke.

Zajo ti pravim: ni ti treba zardevati nad tvojo preteklostjo. Ubog divjak, pahnen med gnobilbo sveta, si se boril s svojim orožjem . . . in v primeri z orožjem drugih, je bilo tvoje še nedolžno. Ali si katerikrat ubijal? . . . Govori odkrito.

— Hm! . . . Par beričev, kadar so me preganjali in so preveč od blizu pritiskali name.

— Junaki na vojski delajo isto. Ali nisi ti tisti, ki je nekoč poslal dvanajst devic nazaj, ne da bi jih posilil?

— Da, gospod. Podležje od izdajstva bi se mi bilo zdelo, zlorabljal bi šibkost tistih ženskih. Niti ene žaljive geste ali besede jim ni bilo treba pretrpeti.

— O Bembo, je zamrmral Roland, o Fokari, o Altieri! Zakaj vas ni tu, da bi se od tega razbojnika učili človečnosti, o škof, o generalni kapitan, o dož beneški!

Skalabrino se je bil zamislil. Roland ga je gledal nekaj trenutkov s sočutjem, ki je ogrevalo trpkost njegovih oči.

— Pripoveduj dalje, je rekel prijazno.

— Povedal sem vani, gospod, je povzel bivši razbojnik trepetaje, da sem bil poglavar čete, ki je delovala v velikem trikotniku, ki ga tvore vogelne točke Trevizo, Padova in Benetke. Večkrat smo hodili v Benetke, bodisi po kopnem, bodisi po vodi. Svoj plen smo spravljali navzgor do vasi Nerveza, in tu, v gorski soteski, smo imeli svoj glavni stan.

— Glej, glej, torej si bil pravcati poglavar armade, imel si takorekoč mornarico, pehoto in konjenico.

— Tako je, gospod, kakor pravite; bila je pravcata armada, ki je šla do tisoč dobro oboroženih mož, drznih in pripravljenih za vsako podjetje.

— Roland so za hip vzplamenele oči; toda ta plamen je kmalu ugasnil.

— Jaz, je povzel Skalabrino, sem bil samo poglavar posa-

mezne čete, to se pravi, poveljeval sem bore petdesetorici mož.

— Torej je bil nad vsemi še kak vrhovni poveljnik, ki je vodil vse čete skupaj? je dejal Roland in se napol dvignil s svojega mesta.

— Ne, gospod; toda vsi skupaj smo se podpirali in pomagali drug drugemu. Delili smo si plen; mornarji, ki so nas prevažali, bodisi tja, bodisi nazaj, so tudi dobivali svoj delež. Iz kratka, živeli smo v najboljšem razpoloženju.

— In ti praviš, da se je tvoja četa skrivala v soteski Piave?

— Ni se skrivala tam, gospod. Tam smo imeli samo svojo votlino. Kjer smo se sestajali, nič drugega. Poleg tega je živel vsakateri v svojem kraju. V Benetkah nas je bilo kakih petnajst mož.

— Dobro; toda vse to mi še ne pove, česa bi se mi bilo bati. Gospod, to mi daje povod, govoriti vam o sebi nekoliko bolj osebno . . . Toda bojim se, da bi vas dolgočasil.

— Nasprotno, zelo me bo zanimalo. Le kar govorite!

— Povedati vam hočem torej, da je bil v moji četi človek, ki smo ga imenovali Sandriga, zato, ker je bil rojen v vasi tega imena. Bil je hraber, predrzen in skoraj istotako močan kakor jaz. Živela sva v najboljši slogi, dasi se mi je dozdeval včasih nekako nejevoljen, ker ni bil poglavar. Nekega dne pa se mi je pripetila nenavadna reč. Ti dogodki so se vršili pred kakimi trinajstimi leti, to se pravi, svojih sedem let pred dnevom, ko so me zaprli . . . Nekega dne torej, . . . vidite, sem sedel na istem mestu, kakor danes vi, in sem čakal, da se vrne četa s pohoda, katerega vodstvo sem bil poveril Sandrigu. In res, vidim ga, kako se vrača s svojimi ljudmi. V sredi med njimi je korakala ženska, jako mlada še in nenavadno lepa. Priznati moram, da me je pogled na njo kar opijal — meni, ki se nisem nikdar posebno brljal za žensko lepoto. Zdelo se je, da ni prav nič preplašena in da smehlja sprejemlje svojo avanturo. Žensko, ki se je venomer smehljala, in njene napol mrtve služabnike smo odvedli v eno izmed naših votlin. Dospevša tja, je hotela govoriti s poglavarjem.

— Tisti sem jaz, ji velim. Ne bojte se ničesar. Nič žalega se va ne bo zgodilo.

— Saj se ne bojim, je dejala ona ter me pogledala.

In njen čudno smeli pogled me je navdal z zmedo. Nada-

ljevala je:

— Dati vam hočem vse, kar imam dragocenega na sebi, z edinim pogojem, da me pustite še danes nadaljevati svojo pot; mudi se mi, da pridem o pravem času v Rim.

— Takoj, ako želite! sem vzklilnil jaz.

— Ne; trudna sem, in rada bi si kako uro odpočila.

Ta ženska mi je povzročala nenavadno zmedenost. In najrajši bi jo bil izpustil, ne da ji kaj odzvamem. Toda moji tovariši so željno gledali njen dragoceni lišp, in spoznal sem, da bi jo pogubil, ako bi ji hotel oteži par dragocenosti, ki ji vrhu tega po vsem videzu niti ni bilo mnogo do njih. Kajti sama od sebe, s smehljavem na obrazu, si je odpela zapestnice in ovratnico ter mi jo vrgla pred noge, rekoč:

— Poberi!

Stopil sem nazaj in dejal Sandrigu:

— Vzemite ti, prijatelj. Jaz se ne dotaknem tega lepoticja.

Toda Sandrigo sam je zmajal z glavo. Z roko je pokazal lepoticje svojim ljudem, ki so planili po njem, da si ga razade. Takrat pa je stopil Sandrigo naprej; položil roko na ročnik svojega bodala in dejal:

— Jaz ne maram dragocenosti, toda jaz hočem imeti žensko!

— Sandrigo, mu pravim, to se ne bo zgodilo. Ti poznaš naše zakone.

— Za danes, je vzklilnil Sandrigo razljuten, poznam samo zakon svoje strasti!

Kri mi je zalila obraz; bliskoma sem izdrl bodalo.

Tovariši so naju mrmraje obkolili; tudi oni so menili, da je treba odpraviti zakon, ki sem jim ga bil jaz naložil, namreč, da morajo odpraviti ženskam.

Takrat pa je planila ženska sama med nas ter vzklilnila s porogljivim glasom:

— Že vidim, da se moram vdati enemu izmed vas! . . .

Dobro torej, sprejemam ta pogoj! . . . In tisti, ki bom njegova, bo ponosen, da je bil eno uro moj gospodar, kadar izve, kdo sem . . . Samo en pogoj vam stavim, ki zavisí od moje dobre volje.

(Dalje.)

„Hlačno krilo“ — za ali proti?

Prva nedeljska dirka v Auteuilu pri Parizu, ki nam prinaša vsako leto novo modo, nam je letos prinesla senzacionalno presenečenje „hlačno krilo“, ki pomeni pravo revolucijo vse današnje ženske noše. Seveda bo treba še počakati, če se bo ta novost mogla obdržati in uveljaviti; zdi se pa, da ima nova noša vzlic raznim poročilom o demonstracijah mnogo šans za bodočnost. Kajti one demonstracije so opravljene pač le proti pretrinitim, nedostojnim in nelepim izrodkom nove mode; dostojni, zmerni modeli pa nikakor ne žalijo dobrega okusa in so bili tudi v Auteuilu prijazno sprejeti.

Z napeto nestrpnostjo so čakali vsi oni krogi, ki se zanimajo za modo, na nedeljsko dirko v Auteuilu ker so vedeli, da bo ta dan odločil o usodi nove noše. Že mnogo tednov po prejse v Parizu ni o ničemer drugem govorilo, a le malo ljudi jo je že takrat videlo, ker velika krojaška podjetja so letos še bolj ko druga leta skrivala svoje nove modele; po pri-povedovanju pa so si mogli ljudje ustvariti le slabo sliko te nove mode. Boj za in proti pa se je že takrat začel; v vseh salonih pri čajih in jout-fixih, celo v kavarnah, ki jih obiskuje le gospodje, se je živahno razpravljalo o novi noši. Časopisi so stvar takoj pograbili in začele so se javne polemike prijateljev in nasprotnikov te novosti. Brez dvoma ni še kmalu kaka moda prinesla takega prevrata, čeprav iz ozkih in preozkih kril, v katerih dame še sploh prosto hoditi niso mogle, skoraj ni bilo več drugega izhoda. Najbolj značilna in najsrečnejša bojovnika za novo modo sta pariška modna ateliera Paul Poirer in Bechoff-David; prvi ustvarja glavno osnutke za družabne toalete v mehkih finih svilenih tkaninah, v nežnih barvah; ateliera Bechoff-David pa je novo modo prilagodil promenadnim oblekam. Tudi drugi ateljerji niso novi modi nasprotni in so izvršili vsak nekaj modelov; nasprotujeta edino še tvrdki Paquin in Koeurs Callot.

Da je nova moda dosegla uspeh, o tem ni dvoma, dosegla ga je pa glavno radi tega, ker so na dirkališče prišle razen „mannequins“ (t. j. živih punčk, na katerih modna podjetja pome-rijo obleke) tudi dame iz najboljših krogov v novi noši in ker so tudi one za to novost. Povsod so stale gručice gospodov in dam krog „mannequins“ in jih izpraševale do najmanjših podrobnosti, punčke pa so dajale o vsem drage volje pojasnila.

Čisto gotovo je, da je bilo videti lepo število ljubkih, skrajno dostojnih in popolnoma „ženskih“ hlačnih kril, ki so bila zelo „šik“. Če bi bili izostali nekateri ekscentrični in res neokusni eksemplarji, pa bi danes število nasprotnikov obstajalo le še iz peš-šice načelnih nezadovoljstev in iz tistih konservativnih elementov, ki so toliko časa proti vsaki novi modi, dokler je sami ne nosijo. Vsaka nova moda je imela od začetka nasprotnike, tudi novi klobuki v podobi lonca in tista spodaj ozka krila, ki jim pravijo Nemci „Humpelrock“. Tudi s krinolino in turniro svoj čas ni bilo nič drugače.

Sicer pa „hlačno krilo“ ni nič novega. Turkinje ga nosijo že od nek-daj, naše rojakinje v Bosni nosijo svoje široke „dimije“ in nikdo se nad tem ne škandalizira. Današnji hlačni modeli pa je pripravil pot pred vsem šport. Že razdeljeno krilo kolesaric in jahalk, še bolj pa „breeches“ kratke hlače vedno bolj se širčega zimskega športa (sankanja, smučanja i. p.) so ugledile pot hlačam in premagale strah pred njih nošo.

Proti ozkemu krilu imajo na vsak način prednost, da dajejo damam zopet svobodo gibanja; zdaj zopet lahko čisto naravno, graciozno in ljubko stopajo, ni jim treba s težavo stopicati kakor v ozkem krilu.

Da ima nova moda prihodnost, to kaže tudi dejstvo, da začnajo ženski listi že prinašati tudi v Nem-čiji in Avstriji risbe in vzorce za ure-zovanje, po pariških modelih. V Ber-linu so v par dneh dobili 200 naročil za nova hlačna krila od privatnih oseb. V Londonu niso dame v novi noši na cesti sploh vzbudile nobene prevelike pozornosti. — Verjetno je torej, da bo tudi ta senzacionalni prevrat damske noše s časoma pre-magal vsa nasprotovanja. Vzemirjati se pa radi tega ni treba prav nič, ker vsaka nova noša — pa naj bo že ka-terakoli — je le toliko časa „shocking“ in le toliko časa bode v oči, dokler ni prodrla v vse kroge. Ko je pa en-krat splošno udomačena, je pa ravno tako dostojna kakor prejšnja.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Poraz slovenskih klerikalcev.

Dunaj, 10. marta. Na seji „Slo-vanske Enote“ so doživeli danes slo-venski klerikalci tak poraz, kakor še nikdar. Dopoldne je zborovala parla-mentarna komisija „Slovenske Enote“. Izdan je bil komunike, ki naglašja, da so nekateri časopisi („Slovenec“) vkljub komunikeju zadnje seje še včeraj, dne 9. t. m. zopet nesramno napadli dr. Kramarja brez vsakega poviada in ko-munike popolnoma falzificirali. V po-poldanski plenarni seji so vsi poslanci protestirali proti nečuvnemu postopanju slovenskih klerikalcev. Dr. Šu-steršič se je zopet izgovarjal na star način, kar pa ni obveljalo. Konečno je vendar dr. Korošec priznal, da je on fabrikator famoznega „Slovenč-vega“ brzojava o zadnji seji „Slo-vanske Enote“. Med slovenskimi po-slanci vlada velikomno razburjenje. Zlasti Čehi so izjavili, da zahtevajo najodločnejše, da izkaže „Slovenski klub“ dr. Kramarja popolno zadoščenje, ker drugače je nadaljni obstoj „Slo-vanske Enote“ popolnoma nemogoč.

Državni zbor.

Dunaj, 10. marta. V današnji seji avstrijske državne zbornice je bil po daljši debati v drugem in tretjem čit-anju sprejet novi društveni zakon. Nato so se razpravljala različna agrarna vprašanja. Prvi je govoril po-slanec Povše, ki se je zavzemal za povzdigo pašnikov in pašniške živine.

General Stepanović — srbski vojni minister.

Belgrad, 10. marta. S posebnim kraljevskim ukazom je imenovan novim srbskim vojnim ministrom general Stjepan Stepanović, ki je stopil v ka-binet pod pogojem, da se ustanovi novo mesto generalisimusa v srbski armadi. Vlada je na ta pogoj pristala. Kakor se iz dobro informiranih krogov zatrjuje, bo generalisimusom srbske armade imenovan srbski prestolona-slednik kraljevič Aleksander, vsled njegove mladosti pa mu bo začetkoma stal na strani eden najboljših srbskih generalov, šef generalnega štaba, ge-neral Putnik.

50 letnica smrti Ševčenka.

Lvov, 10. marta. Danes so se vršile v Lvovu velikanske slavnosti povodom 50 letnice smrti slavnega rusinskega pesnika Tarasa Ševčenka. Ker deželni šolski svet rusinskim di-jakom ni dovolil v to svrhu prostega dne, so vsi rusinski srednješolci štraj-kali in demonstrativno korakali po mestu.

Vseslovanski sokolski zlet.

Zagreb, 10. marta. Vseslovanski sokolski zlet se vrši vsled zadnjega sklepa zagrebškega Sokola dne 13. 14. in 15. avgusta.

Potovanje kralja Nikite.

Cetinje, 10. marta. Kralj Nikita odide začetkom prihodnjega meseca na potovanje. Najprej odide v Rim, potem na Dunaj, Petrograd, Pariz in London. Spremljal ga bo ministrski predsednik, več državnikov in veliko vojaško spremstvo.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“, Ljubljana.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe, 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pis-menim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se pla-čujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Izvrsten brinjevec

ima
L. Šebenik v Spodnji Šiški.

500 kril od K 280 naprej v najmodernejših barvah. O. Bernatovič, Mestni trg št. 5. 139/10—1

Spretno šivilje se sprejme. Ulica Stare pravde št. 3. I. nadstr. 156/2—1

Mesečna soba, meblavana, ali nemeblava se odda v Gradaški ulici št. 8, I. nadstr., desno. 141 3—1

Konj turške rase se proda z opravo in vozim. Več se poizve pri g. F. P. Zajec-u, Stari trg 26, Ljubljana. 147/3—1

Sprejme se dijak, ali gospod na stano-vanje in zajutr. Jenkova ul. 13. nad. 150/2—1

Gimnazijec višjih razredov z dobrimi iz-pričevali želi vstopiti v kako pisarno. Naslov pove upravništvo „Jutra“.

Več dobro ohranjenega pohištva se pod ugodno ceno proda. Resljeva cesta št. 27, I. nad., levo. 158/2—1

Inteligentna gospodinja, zmožna sloven-sčine, nemščine in laščine v govoru in pisavi, zna tudi stenografijo in strojeplis, išče službe kot korespondentinja, blagajničarka ali guver-nantinja. Ponudbe pod V. S. na inseratni od-delek „Jutra“.

KORESPONDENCA.

„Gospodinja“ brinetka in blondinka, iz bolj-ših rodbin, vsestransko izobražena, želita seznaniti z gospodni in uradniški ali dobro stitranimi ekonomski v srho ženitve. Naslovi naj se „Naprednjakini“ poštno ležeče Ljubljani, U/2—1

Gospod Čeh, s širokim klo-bukom, ki večkrat promeni-ra okoli pošte v spremstvu, dveh civilnih gospodov, ali častnika, naj blagovoli uposlati cenjeno ime pod „Širok klobuk“ poštno ležeče. Tajnost zajamčena.

Priporočamo
novo trgovino

z
manufakturnim
blagom.

Jesih & Windischer
Ljubljana
Stari trg
št. 1
(prej bazar).

Modni salon
Ivane Schiller
Ljubljana,

Sv. Petra cesta št. 31

priporoča vseh vrst

slamnikov.

Sprejema vsa popravila.

Tovarniška znamka „IKO“.

Lastna tovarna ur v Švici.

Takoj se sprejme

blagajničarka

in

prodajalka,

vešča papirnate in galanterijske stroke pri

Fr. Igliču, Ljubljana,

Mestni trg št. 10—12.

— Vstop takoj! —

Olimpija

krema

je suha krema, brez maščobe, ob enem naj-finejše milo, raditega je Olimpija krema, kosmetično sredstvo prve vrste. 1 lonček velja 1 krono 20 vin. Po pošti franko 1 K 30 vin. — Dobi se v glavni zalogi: Lekarna Trnkoczy, Ljubljana.

Hiša

z dobro idočo

gostilno

in hlevom na zelo prometnem prostoru ležeča v središču Ljubljane s stano-vanji za stranke je radi družinskih razmer na prodaj. — Kje, pove uprav-ništvo „Jutra“.

Naročajte in kupujte „JUTRO“!

Izvežbane, spretno —
mizarske pomočnike

za izdelovanje hišne oprave
išče velika ljubljanska tvrdka
Zaposlenost stalna.
Naslov pri upravi „JUTRA“.

2 HIŠI

se zaradi družinskih raz-mer prodasti. V eni je gostilniška koncesija edina v celi vasi v drugi se izvršuje kovaška

obrt. Jako priljubljen izletni kraj za Ljubljančane. Oddaljen je tri kilometre od železniške postaje. Kdor bi hotel kupiti še nekaj zemljišča, mu je isto tudi na razpolaganje. ... Naslov se poizve pri upravništvu „Jutra“.

Dobre akviziterje

!! za Kranjsko išče ena prvih zavarovalnic proti proviziji, ev. stalni plači. Ponudbe pod „Pravica do po-kojnine“ na upravništvo „Jutra“. !!

eljniška družba ::

pivovarne „Union“

v Sp. Šiški pri Ljubljani

Telefon št. 53

priporoča svoje marčno, dvojno-marčno in izvozno pivo

v sodčkih in steklenicah.

Razglas.

S sklepom c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 21. februarja 1911, opr. št. A I 35/11/19, dovoljena

prostovoljna prodaja

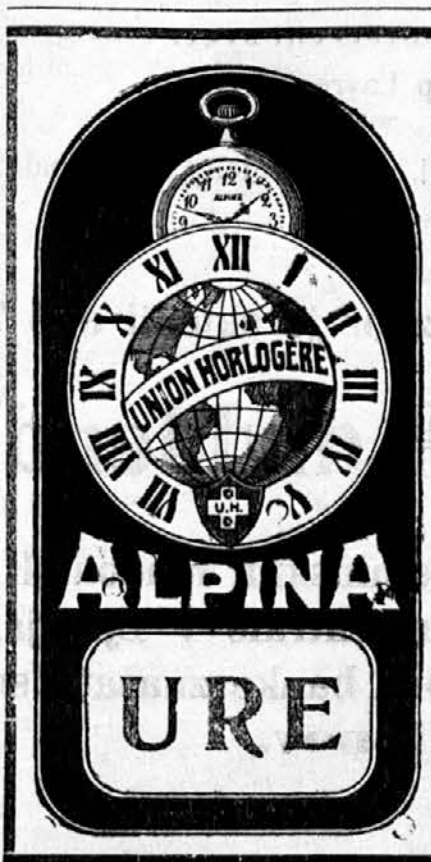
v zapuščino dne 23. januarja 1911 v Ljubljani, Knaflcova ulica št. 4, zam-lega gospoda Deziderija Zebal-a spadajoče premičnine, kakor pohištva, obleke, perila, knjig i. t. d. vršila se bo v

ponedeljek dne 13. marca 1911,

počens ob 9. uri zjutraj na pokojnikovem stanovanju v Ljubljani, Knaflcova ulica št. 4, II. nadstr. ter se eventuelno naslednji dan nadaljevala.

V Ljubljani, dne 8. marca 1911.

Aleksander Hudovernik i. r.
c. kr. notar kot sodni komisar.

Priznana največja, resnično domača, že 25 let obstoječa eksportna tvrdka.

Franc Čuden,

urar

Ljubljana, Prešernova ulica 1

samo nasproti Francišanske cerkve

je delničar

največjih tovarn švicarskih ur „Union“ v Genovi in Bielu, on torej lahko po originalno tovarniških cenah

garantirano zanesljive, v vseh legah in temperaturah po njegovem astronomičnem regulatorju regulirane, svetovno znane

ALPINA URE

z matematično priznanim kolesjem — v zlatu, tula, srebru, nikeljnu in jeklu

prodaja. Nedosežno velika izbira. Večletno jamstvo. Ceniki zastoj in poštne prosti.

Spominjajte se prekoristne družbe sv. Cirila in Metoda!

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani,

(Stritarjeva ulica, lastna hiša.)

Čista bilanca

Aktiva

k 31. decembru 1910.

Pasiva

	K r o n e			
1. Blagajna			152.306	34
2. Valute			96.625	87
3. Menice in devize	6,012.487	24		
	63.811	15	6,076.298	39
4. Predujmi na vrednostne papirje			2,335.408	74
5. Vrednostni papirji			1,818.111	17
6. Dolžniki: a) denarni zavodi	1,259.254	73		
b) pokritje v vrednostnih papirjih, hipotekah, blagu i. t. d.	6,784.268	49		
c) transito račune podružnic	3,046.600	26		
d) ostali dolžniki	1,698.871	23	12,788.994	71
7. Inventar			69.207	09
8. Realitete			925.865	18
			24,262.817	49

S knjigami in prilogami primerjali in v soglasju našli:

Nadzorstveni svet:

Josip Lavrenčič l. r.
predsednik.

Vit Hrdina l. r. **Robert Kollmann** l. r. **Fran Mally** l. r. **Ubald pl. Trnkóczy** l. r.
člani.

	K r o n e			
1. Delniška glavnica: 7500 delnic (à 400 K, kupon 1910)			3,000.000	—
5000 delnic (à 400 K, s kuponom za l. 1911)			2,000.000	—
2. Reservni zaklad	493.464	74		
3. Pokojninski zaklad	64.600	80	558.065	54
4. Vloge: a) na knjižice	6,699.629	57		
b) na tekoči račun	4,364.509	11	11,064.138	68
5. Upniki (inkl. transito stavk podružnic)			7,195.350	33
6. Transito-obresti			86.651	22
7. Nevzdignena dividenda			338	—
8. Dobiček: a) prenos iz leta 1909	31.440	99		
b) dobiček za leto 1910	326.832	73	358.273	72
			24,262.817	49

V Ljubljani, 31. decembra 1910.

Ladislav Pečánka l. r.

ravnatelj.

Alojzij Tykač l. r.

S knjigami in prilogami primerjali in v soglasju našli:

Nadzorstveni svet:

Josip Lavrenčič l. r.
predsednik.

Vit Hrdina l. r. Robert Kollmann l. r. Fran Mally l. r. Ubald pl. Trnkóczy l. r.
člani.

V Ljubljani, 31. decembra 1910.

Ladislav Pečánka l. r.

ravnateljja.

Alojzij Tykač l. r.

Račun izgube in dobička

Izdatki

k 31. decembru 1910.

Prejemki

K r o n e			
1. Obresti reeskomptne in transitne	361.655	58	
2. Obresti vlog na knjižice	276.064	51	
3. Obresti vlog na tekoči račun	463.690	72	1,101.410 81
4. Upravni stroški			81.135 67
5. Plače in stanarine			144.540 73
6. Davki in pristojbine			68.762 70
7. Odpis inventarja			9.397 42
8. Odpis negotovih terjatev			4.026 42
9. Čisti dobiček za leto 1910 inkl. prenos iz leta 1909			358.273 72
			1,767.547 47

S knjigami primerjali in v soglasju našli:

Nadzorstveni svet:

Josip Lavrenčič l. r.
predsednik.

Vit Hrdina l. r. Robert Kollmann l. r. Fran Mally l. r. Ubald pl. Trnkóczy l. r.
člani.

K r o n e			
1. Obresti vrednostnih papirjev	75.114	29	
2. Obresti menic	678.544	91	
3. Obresti predujmov in tekočih računov	696.195	05	1,449.854 25
4. Iznos bančnih poslov			256.079 87
5. Iznos realitet			30.172 36
6. Prenos dobička iz leta 1909			31.440 99
			1,767.547 47

V Ljubljani, dne 31. decembra 1910.

Ladislav Pečánka l. r. Alojzij Tykač l. r.
ravnatelj.

S knjigami primerjali in v soglasju našli:

Nadzorstveni svet:

Josip Lavrenčič l. r.
predsednik.

Vit Hrdina l. r. Robert Kollmann l. r. Fran Mally l. r. Ubald pl. Trnkóczy l. r.
člani.

V Ljubljani, dne 31. decembra 1910.

Ladislav Pečánka l. r.

ravnateljja.

Alojzij Tykač l. r.

XI. redni občni zbor je sklenil dné 7. marca t. l. izplačevati za leto 1910

7% dividendo (K 28.— na delnico),

dodeliti rezervnim in pokojninskim fondom K 71.934.46 in prenesti na novi račun K 50.290.15. Dividenda za leto 1910 se izplačuje pri blagajnah centrale v Ljubljani in pri podružnicah v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici. — Rezervni in pokojninski fond banke znašata sedaj nad K 610.000.—. Skupni promet banke v letu 1910 je presegel svoto 1000 milijonov.

Upravni svet.